

POSTANOWIENIE

20 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 20 lutego 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K.K. i H.K.
przeciwko Syndykowi masy upadłości Bank spółki akcyjnej w upadłości w W.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Syndyka masy upadłości Bank
spółki akcyjnej w upadłości w W.
od wyroku częściowego Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 27 września 2024 r., I ACa 3185/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w

skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący Syndyk masy upadłości Bank S.A. w upadłości w W. powołał się na istotne zagadnienia prawne dotyczące wykładni art. 84 pr. upadł. w kontekście bezskuteczności wobec masy upadłości abuzywnych postanowień umowy kredytu oraz art. 145 ust. 1 i art. 144 ust. 1 pr. upadł w związku z art. 174 § 1 pkt 4 oraz art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w kontekście powództwa kredytobiorcy o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego wynikającego z umowy kredytu przeciwko bankowi (kredytodawcy) w stanie upadłości. Wskazał również – w zbliżonym aspekcie – na potrzebę wykładni art. 174 § 1 pkt 4 w związku z art. 144 ust. 1 pr. upadł. i art. 145 ust. 1 pr. upadł. oraz art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 144 ust. 1 i art. 145 ust. 1 pr. upadł.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

W celu uzasadnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) konieczne jest natomiast wykazanie, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia

Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

Wniosek nie pozwalał uznać, by w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wystąpiły twierdzone przyczyny kasacyjne.

W zakresie zagadnienia prawnego dotyczącego możliwości zakwalifikowania powództwa o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego (art. 189 k.p.c.) jako sprawy o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości, a także postawionych w tym samym aspekcie wątpliwości co do wykładni art. 174 § 1 pkt 4 w związku z art. 144 ust. 1 pr. upadł. i art. 145 ust. 1 pr. upadł. oraz art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 144 ust. 1 i art. 145 ust. 1 pr. upadł., Sąd Najwyższy odnosił się do analogicznie zredagowanych przyczyn kasacyjnych już np. w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2025 r., I CSK 236/25, z dnia 29 maja 2025 r., I CSK 2721/24, z dnia 10 października 2025 r., I CSK 2656/24 i z dnia 29 grudnia 2025 r., I CSK 68/25, do których należało odesłać. Pytanie dotyczące art. 84 ust. 1 pr. upadł. nie zostało natomiast w żadnym zakresie rozwinięte i wyjaśnione w motywach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co wykluczało przyjęcie, iżby skarżący wykazał powoływaną przyczynę kasacyjną.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przypominając, że Sąd Najwyższy bada na tym etapie postępowania wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie wnikając w zasadność podstaw kasacyjnych.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczak

(K.G.)

[SOP]

[SOP]